

J E L E N K Ö R.

77. szám

Pest szerda september' 21dikén

1834.

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (kinevezés; Pest megye tudósítása; Veszprém új tisztkara; k. kam. tudósítás; különféle; Neszmély körüli időjárás.) Anglia (O'Connell levele, — 's egyveleg.) Franciaország (spanyol pénzkelet; Buchoz Hilton; katonaság utkészítésre fordítottak; lengyel hírek; Thiers.) Portugália (legújabb hírek.) Spanyolország (hírek Madridból 's a' táborból; követkamarai kérelem; Times levelezője.) Amerika (Charlestowni és philadelphiai zavargás.) Németország. Olaszország (Vezuv kitörése; Ancona; d. Miguel.) Schweiz (országgyűlési lakoma.) Görögország. Elegehírek. Gabonaár 's pénzület.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. kir. Főlsége sept. 7ki legfensőbb határozata szerint, az erdélyi udv. Kancellariánál concipista May Fridriket, ugyanazon udv. hatóságnál, concipistai volt fizetésével udv. titoknokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Méltóztatván ő Főlsége kir. koronás fejdelmünk a' nm. magy. kir. Helytartó-tanács utjánns. Pest vmegyéhez érkezett kegyes rendelése szerint a' bécsi hajóstársaságnak azon kiváltságát, mellynél fogva Magyarországból Bécsbe érkezett hajók kirakodásuk után azonnal még pedig üresen visszatérni tartoztak, más felső- és alsó-ausztriai hajós czéheknek a' Dunán 's azzal összeköttetésben levő folyókon gyakorlani szokott hajózást és kereskedést gátló kiváltságaikkal együtt eltörölni, egyszersmind az említett folyókon a' hajózás és kereskedés gátlására főnálló bármilyen akadályokat is megszüntetni; a' tisztelt megye RRei hazafiai kötelességöknek ismerték ezen kegy. rendeltést, ezen uton is köztudomásra bocsátani, azon hozzá tétellel, hogy ennekutána a' magyarországi hajósok az ausztriai és más örökös tartományokbeli hajósokkal költsönös kedvezésben fognak részesülni.

Nagy István aljegyző.

(L. e' k. rendeltést bővebben még f. eszt. mártz. 26kán kijött 25. számú Jelenkorunkban.)

F. hónap 15kén Veszprémben nm. ifjabb gr. Zichy István főispán ő excja által tartott tisztújítószerk alkalomával, a' Veszprém vmegyei tisztviselőség fölkiáltás és illetőleg kinevezés által, következőleg újult vagy maradt meg: alispán 1. Rohonczy János kir. tanácsnok, 2. Kocsi Horváth Sámuel jelenleg országgyűlési követ; főjegyző: Zsoldos Ignác; aljegyzők: 1. Boronkay Boldizsár, 2. Rosos István; lajstromzó Érsek N.; főügyész Kocsy Sebestyén Gábor; alügyészek: 1. Pap Gábor, 2. Gombás Mózes; főadószedők: Karácsonyi Gábor a' hadi, Katona Imre a' házi pénztárnál; aladószedők: Szakonyi Lajos és Kenessey Ferencz; számvevő Tamassa Pál; főorvosok: 1. Puchly Ignác, 2. Cseresnyés Sándor; földmérők: Halász Ignác; Fülöp József. — Veszprémi járásban főszolgabíró Cseresnyés István; alszolgabírák: Molnár Dienes, Kenessey Antal;

esküttek: Karácsony István, Rosos Antal, Kenessey György; biztos Szentgály László. Pápai járásban főszolgabíró Szakonyi István; albiro Pap János; esküttek: Csoknyay Károly, Ihász Lajos; biztos Balogh Ádám. Devecseri járásban főszolgabíró Noszlopi Ignác, jelenleg országgyűlési követ; albiro Mártonfalvay István; esküttek: Körösi József tiszt. szolgabíró, és Sááry László; biztos Németh János. Cseszneki járásban főszolgabíró Kopácsy József, al Takó Miklós; esküttek: Balogh József, Jursich N.; biztos Szabó Antal. — Szavazásra egyszer sem került 's reggeli 9 óráig délutáni 1 $\frac{1}{2}$ ig az egész tisztújítás munkája elvégződött, melly nagyobb alkalmasság végett a' kaszárnya udvarán tartatott.

A' nagymélt. m. k. udv. Kamara: Kutzelauha 30adossá és vámszedővé Erker Antal, Hradis es. k. kam. kerületbeli igazgatóság irnokát; Malyevatzra 30adossá Sostarich József eddig Zágábban volt 30adi tisztirnokot, 's helyébe Zágábra Topolchich Gábor szamobori 30adi practicanst; végre Bezgánba 30adossá Franchich József Bruckon volt 30adi tisztirnokot, 's ennek helyébe Bruckra Hlina János a' sopronyi 30adkerületi felügyelőség practicansát nevezte ki. — Breuer Mátyás a' nagybányai k. inspektor fohivatal és ker. bányaszék táblabírája, egyszersmind főgazdasági inspektor és bányaszéki referens; — továbbá Klein Károly pozsonyi 30adi tisztirnok meghaláloztak. (k. kam. tud.)

Különféle: A' kézdi-vásárhelyi, már többször érintett nagy égés által okozott kár 1,245,204 (olvasd: egy millio, kétszáz negyvenöt ezer kétszáz négy!!) fra becsülteték. Segedelmül némely nagylelkűek adakozásiból az apróbb summákkal együtt Kolozsvárt 2750 p. fr. gyűlt össze. — A' ns. Jász kerületi tisztek érdemes veteránusa Tóth György r. eskütt ur Jász-Fényszarun f. h. 20kán életének 80adán felül örök nyugalomba költözött által. Munkás és példás élet, szerény buzgóság, hivatali serénység mellyet életének egész végső napjaig folytatott, tünteték ki a' tisztas jámbor férfit. Számos családja 's rokonai méltó bánattal keseregik elhunytát. — A' bácsi és alsó baranyai reform. egyház-vidék nagytiszt. espercse Kertvélesy Pál ur f. sept. 2án szinte a' boldog örökké

válóságba költözött át. Ismerősei, jó baráti és tisztársai biztonnal meg fogják ismerni, hogy a' boldogultban egy nagy tapasztalású, mindeneknek szeretetét 's tiszteletét megnyerni tudó embert, a' mai világban ritka igaz barátot, fáradhatlan 's a' közjót és Isten dicsőségét előmozdítani tudó férfit vesztettek. — Losonczon a' közelebbi gyapju-vásár igen jól ütött ki; a' vásárra hozott gyapjuk nem reménylett jó áron, és kapva keltek; a' jó nyáriért megadtak 65—68 pengő frtot, finomért 70—72 öt. A' vásárlók jobbra beföldi posztósok voltak. — Nagy-Szombaton ismét (a' septemberi vásáron) már semmi ára nem volt a' gyapjunak; azonban a' kézművek jól keltek, különösen posztó- és más gyapjuszövet-árak.

Neszmély sept. 16. Környékünkön tavasz kezdete óta egész mostanig nagy, és elő ember emlékezetét felül haladó szárazság uralkodik, elannyira, hogy kivevén a' martz. utóljai 's aprilisi hűvösebb időkben néhányszor történt, de a' föld perát sem elvert, 's a' nyomban következett hűvös szelek által egyszerre kiszáritott apróbb esőzést, — e' tavaszon és nyáron által négy esőknél több nem vala. E' ritka szárazság és épesztő hőség, mint hírlapokból értjük nem csak honunkban 's Európában, de a' föld többi részein is kisebb nagyobb fokként, különösen uralkodónak mutatkozik. Innen a' budai astronomiai intézet is figyelemre méltónak ítélte érteni, hogy 40 évi időjárási jegyzetek hasonló hőséget mint az idej, nem említettek. Én, valamint a' Szala vmegyei nem rég közölt tudósítás, 1718ikát tette föl, mint szárazság és hőségre nézve ez idejhez hasonló; úgy szinte érdekesnek tartom, egy, kezemnél levő közjegyzékényvből, a' következő éveket illető jegyzeteket közleni, és pedig saját eredetiségükben:

„1746. Ennek nyári napjai olly szárazak és meleg voltak, hogy a' földből majd minden kistült országszerte, — a' rétek megégtek, sok előfák kiszáradtak, mellyért az aratás is circa primum Quintilis (julius) bé következett, és az elmúlt esztendőbeli szükségét egy kevéssé leválta, mivel aratás előtt 5 r. fr. (ezüstben) is el ment egy szapu (kőből vagy kila) búza. — 7bernek a' közepin kezdettek szüretelni, és ország szerte a' bornak bövsége volt. Ez esztendőnek vége pedig épen tavaszt mutatott, úgy hogy 29a Xbris et sequentibus tavaszi alá szántottak mindenfelé. A' Duna olly halatlan (hal nélkül) volt, hogy majd semmit nem találtak benne; gyümölcse pedig a' földnek mindenfelé elég volt.“

1747 Ao. Ennek az kezdeti igen engedelmes volt, úgy hogy Januariusban a' földet miveltek, szántottak, vetettek, a' Szőlőket kimunkálkodták, — a' farsangi napokban semmi hideg sem volt, némely Martiusi száraz dereken kívül; de 23 et sequentibus minden élő fáknak virágjait, gyümölcseit megölte az éjjeli kemény hideg, melly miatt mindenek consternalodtak egész Aprilisben.“

1787ben minthogy a' mult ősszel, a' mult nyári sok essőzés miatt éretlenül maradt, és a' késői dézmálás miatt kereszttekben 's azután asztagon. En is a' folyvást tartó essőzések miatt el lágyult magot vetettek a' földbe, — többnyire üszögé lettenek a' vetések. — Ebben az esztendőben bővebben termett a' szőlő, mint a' fejjobbvalóban; a' borok édesek és erősek voltak. Költ a' féjér bor negyedfél forintokon, a' veres 3on (ezüstben.)

1788ban. A' mult esztendőbeli üszögössége a' búzának, nagy drágaságot okozott, már most, t. i. Februariusban körülöttünk (Neszmély körül, Komáromban 's Tataban) egy pozsonyi mérő tiszta búzának az ára 3 forint, Sopron körül pedig öt forinton is el megyen. — — — Ennek az esztendőnek nyara rettenetes meleg volt, melly miatt a' táborban (török háború) sokan el hullottanak, — a' levegő égben elsokasodott férgek is nagy ártalmára voltak a' táborozó katonaságnak. A' gabona szűkön termett sok helyeken, de ugyan csak még érték volna vele, ha a' táborozó népek tartására sokat nem kellett volna fordítani; de mivel ez sokat megemésztett, már most Decemberben 3 forintokon el megyen Pozsonyi méreje, — majd leszen drágaság a' jövő esztendőben. — Bor különösen sok és jó termett, úgy hogy 1779től fogva iljen nem termett, igen édes, és a' boros gazdáknak vigyázni kell hogy etzetté ne váljon, mivel igen kövér; a' Neszmélyi ment 3 forintokon 4, 5, 6, 7, garasokon (ezüst). — Széna a' nagy szárazságban kevés termett, már most Decemberben is nagy áron veszik a' baromtartó emberek, — hát Szent-György napja felé mire megyen az arra? Isten tudja!“

Ezen régibb idői jegyzésekből mit érthetünk? kiki láthatja. Hajdan is voltak száraz és hűvös esztendők, mellyeknek a' föld termésire nagy befolyásuk volt; de a' feljebb említett évekbeli szárazságot 's hőséget, ez idej, ha nem mindenütt is általjában egész honunkban, de némely tájékokon, 's a' miénken is, úgy véljük, felül haladta; — mellynek következéseül a' neszmélyi határban, az őszi gabona is olly szűken termett, hogy némely szántóföldek a' beléjek vetett gabonát sem fizették vissza; — az árpát nagy részint le sem lehetett kaszálni, — általjában a' zab sem adta meg magvát. Réti földjeink nagyobb részben vetetlenül maradtak; muhar, valamint kender magjaink, a' nyári hőség alatt, padláson hűsültek, 's fognak enyhelni a' jövő tél hidege ellen, ha hozand. Takarmányunk tehát felette szűk, és drága. Kukoricza kevés, a' burgonya is vékony reménységgel biztat. Azonban legnagyobb, vagy közönségesen szólván, egyedül való de teljes mértékű örömünk vagyon még mind eddig, szőlőtőinkben, mellyek jóval is termettebbek mint a' feljebbi évekből. De a' mi örvedetesb, julius közepe után mindjárt érésbe jöven szőlőink, két hónapi idő alatt, olly tökéletes érésre jutottak, hogy már számtalan az egészen tőpött, még több a' félig aszú szem, és általjában a' szőlő-kóstolás vagy evés közben, az

édesség
nak. M
alig ha
fog mé
ámbar
ra nézv
1822
mulja,
jövendő
űres pi
náló di
meglehe
sem fog
— Fő
A
jobbára
annyi v
A
O'Conn
tén hev
észtehe
vez, k
szólított
mind ez
hozni.
a' népe
eddig,
mellybe
zedtehe
készeit
zékét a
népet e
toryjaiv
riuma e
be. Mo
18 vad
azokat
sül eze
riumot
de csal
vakat a
nyeges
A' par
hogy a
lenség
Ez utt
ga, té
vagyok
A
juk, tr
nellt D
A' Mo
szi, h
norsqu

édesség miatt az ember újai 's ajakai szinte ragadnak. Már tehát látjuk: hogy e' szüretünk, mely alig ha sz. Mihálynap után nem leend (s mennyit fog még addig is a' szőlő tökéletesbülni?) bort, ámbár kevesbet mint más különben, de finomságára nézve olyant fog adni, mely az 1830, 1827, 1822 és 1811 évbelieket, valamennyit felül mulja, — 's méltó! felette igen méltó! hogy jövendő időre tartatandván, a' jobb és most sem üres piaczekben, az ó borok fejére magát koronául diadallal föltegye; annyival inkább, mivel meglehet, hogy 30—40 esztendő lefolyta alatt sem fog ehöz hasonló finomságu borunk termeni. — Fónod János. —

A' pestbudai szőlőhegyeken a' szüretnek már jobbára vége; a' termés gazdag és igen jó. Aszú annyi volt, hogy sokan külön szedették.

A N G L I A.

A' Globe ismét közöl egy levelet, melyet O'Connell az irlandi néphez irt. A' levél kezdetén hevesen megtámadja az orangistákat, kiket észtehetségtelen, tompa-érzékű nemzetségnek nevez, kiket ő (O'Connell) már számos év óta felszólított: adnák sérelmeik jegyzékét közre, 's mind ez ideig, egyetlen pontot sem bírának fölhozni. „Lármájok ugymond csak onnan van, mert a' népen nem uralkodhatnak olly korlátlanul, mint eddig, 's mert közeledni látják azon pillantást, mellyben a' nép jobbadán megszabaduland a' tizedtehtől, 's nem lesz kénytelen más vallás lelkeszeit tartani.“ Ezután O'Connell hosszu jegyzékét adja azon sérelmeknek, mellyek az irlandi népet érték, mióta a' „waterlooi véletlen győztes“ toryjaival megbukott, 's mellyeket Grey ministeriuma elkövetett. E' vádak négy szeletet töltenek be. Mondja azután O'Connell, hogy e' fölött még 18 vádpontja van azon ministerium ellen, hanem azokat csak későbbi levélben adandja. Rekesztésül ezeket mondja: „Én kész vagyok a' ministeriumot az irlandi nép kiengesztelésében segíteni; de csak úgy, ha e' népnek nemcsak mézes szavakat adnak, hanem a' barátság és védelem lényeges és világos cselekvéseit ki fogják mutatni. A' parlament viszon megnyitásaig kérendjük őket, hogy az igazgatást, eltávolítván abból közös ellenségeinket, a' mi 's az ő barátjainkkal vigyék. Ez uttal, midőn az én „A' whigek kábasága, tévedése vétké-re“ utasítlak benneteket, — vagyok.“ Oest. Beob.

A' Limerick-Chronicle mondja: „Nem tudjuk, tréfa e vagy valóság; Duncannon lord O'Connellt Derrynane Abteyban meglátogatni készül.“ — A' Morning-Post azon különös megjegyzést teszi, hogy Londonban most azon utezák, Grosvenorsquare és Belgravesquare, hol a' magas tory-

családok lakni szoktak, egyetlen családon kivül lakó nélkül vannak. Az egész magas aristocratia a' falun van vadászaton, vagy a' szárazföldön. — Newtonban, ollyan várhelységben (Borough), melly a' parlamentujítás által választási jogát elvesztette, sept. 4én a' lancashirei conservatívek nagy lakomát adtak. Közel 700 személy volt jelen, 's köztök Wilton lord az elnök. Heves beszédek tartattak a' ministerek ellen, kiknek különösen szövetségüket O'Connellel hányák szemökre. Ellenben a' felsőházat rendületlen embersegeért, az irlandi tizedkérdésnél, 's különösen Wellington herceget nagy dícséretekkel halmozák. — A' Courier a' kis Antillák (angol gyarmat) állapotjáról azon megnyugtató hirt adja, hogy egyetlen gyarmatból sem jöve eddig hir erőszakos cselekvésről a' rabszolga fölszabadítás következtében.

Az Edinburghban összeült biztosság, melly a' Grey gróf tiszteletére adandó lakomát intézendi el akadályokba ütközék azon ohajtásánál, hogy e' célra a' régi parlamentházat nyerve meg, 's úgy találta, hogy a' jelentett vendégszámra elégtelen is volna. E' végre tehát azt határozta, hogy a' Calton-halom déli oldalán nagy fa épületek emeljenek, mellyben 2—3000 személy kényelmesen lakozhassék, 's melly körül szép karzat fusson el asszonyosságok számára. A' 200 ünneptéző (stewards) neveit az edinburgi lapokban olvashatni. Kik a' Scot nemességből, nagy telekbirtokosokból. Tanítókból, orvosokból ügyvédekéből, Kalmarák-ból, 's Edinburg, Glasgow, Berth 's egyéb scot városok lord prevostyaiból (főtisztviselő) állanak. Manchesterben némi gyűlésben az határozatott, hogy ezentúl semmi egyház-pénzt sem fognak fizetni. Mind Grey gróft, mind Br ugkam lordot, kik mindketten különböző utakon Scotiában utaznak, nagy lelkesüléssel fogadta a' nép.

FRANCZIA ORSZÁG.

A' párisi börzén folyó hónap 6dikán hírelék, hogy Madridból kurir hozá azon tutósítást, mellynél fogva a' financiazbiztosság Torreno javaslatát elfogadta, 's az 1823ik után kötött kölcsönnel is úgy kell bánni, mint a' cortesével, 's noha bizonyosat mondani nem tudtak, e' hirt közönségesen valónak hitték. Miért is a' spanyol pénzkelet följobb szökkent. — 6án reggel St. Cloud-ba mentek ki azok, kik a' királyhoz intézett folyamodást aláírták, hogy szóval is kikérjék közben járását az 1823ik után kötött spanyol kölcsön részére; Lajos-Fülöp munkás részvételt igére. — A' szajnai törvényszék előtt tegnapelőtt némi Buchoz-Hilton idézteték pörbe király v. fölség-büntetésért. Vétke abban állott, hogy a' legkülönbétebb, tárgyakra, ábrázatokat rajzolt — körtvély alakban.

Ez ábrázolatnak, mint vádolták őt, a' királyt kelle jelentenie. A' pör folyása nagy mulatsággal szolgált a' közönségnek. „Hogy hiják Önt?“ kérdezé az elnök. „Buchoz-Hilton, a' rohadt körtve,“ felele igen erős hangon a' vádlott. „Hol lakik?“ „St. Denis utcában, a' rohadt körtve czimernél!“ — Mi dolga? (v. mestersége?)“ — „Előbb ezredes a' charta önkéntesinél, most peccsétviasz és ténagyártó a' rohadt körtvében!“ — A' nevetség iszonyu nagy volt. — Hogy a' esönd helyreállítassék, a' hallgató v. inkább nevető közönség kiinteték a' tereméből, de a' vádlott is fölmenteték a' vád alul. — Azon 3000 aláírással ellátott kérelem, melyet a' spanyol kölesön birtokosai sept. 5én a' királynak St. Cloudban benyújtottak, így szól: „Sire! Huszezer francia család, kik a' spanyol alapnál az őket fenyegető romlás miatt a' kétségbeesésnek vannak kitéve, közelit bizodalommal, hogy helyzetüket 's ohajtásukat Fölséged elé terjesszék. Azon törvénynek, melly magányos személyeknek parancsol, a' statusokon is uralkodnia kell. A' beesület mindnyájának kötelessége: kormánynak nincs több joga szabadkozni tőle, mint a' legesekélyebb individuumnak. Mikép foghatni meg tehát, hogy új kormány, első napjaiban, béke folytában Europa gazdagságai közepette, mellyek ajáltatának neki, ministerium-bukást merészlett javasolni! — Kinek ellensége? Az idegeneké, kiket megfosztani, vagy a' nemzeté, melyet megbecsitleníteni akar? — Ha Spanyolország előbbi ügyviselőjinek pénz-ügye bánásával meg nem elégülhet, támadja ez embereket egyenesen meg. A' törvényszékek azt fogják tenni, mi igazságos. De, mivel megcsalatték valaki, lehet e azért joga mást csalni meg? Sire! midőn Ön a' négyes szövetséget kihirdette, jogaink megerősítését hittük abban látni, hittük különösen azért, mert azt gondoltuk: Spanyolország bátran léphet azon alkotmányos pályára, mellynek hatalmát emberség képezi. Ki gondolhatta volna tehát, hogy egy Franciaországgal szövetséges kormány francziáknak ártani akar? Sire! Ön legyen segédünk és menedékünk. Csak Ön segédleme menthet meg bennünket félelmes romlástól; kegyelem gyanánt kérjük, jótét gyanánt veendjük azt. Mi 's a' t.“

Carrel ur már nem írja többé a' National alá, 's most Londonban van, valamint Arago ur is oda tért tudományos czélból. — A' nyilvános oktatás ministere (Guizot) ügyelő biztosságot nevezett ki a' protestans iskolákra nézve. Állaz két pairból (egyik közülök admiral), négy követből, 's három prot. lelkészből. — A' nyugoti megyék ispánjai az utak és hidak fölgazgatójától megkapták azon, a' had- 's belministerium által egye-

sülten hozott rendszabályokat, mellyeknél fogva a' sereg, az országutak készítésére fordítatik. A' katonaság csapatonként dolgozik tisztjei alatt; 's nem magányos házakban, hanem sátorokban tanyáznak, 's az igazgatástól kapnak minden tábori készületet, 's szerszámot a' dologra, valamint pótlékfizetést is. A' Temps erre megjegyzi: „Ritkán fordul olly végzés elő, millyet a' had-, 's belministerium egyesülten hozza, 's melly egyszerűsmind olly méltó a' nyilvános köszönetre, 's olly termékeny jótékony következéseiben. A' katonaság nyilvános munkákra alkalmaztatása, mit a' kamara elve után már rég elhatározott, most már tetteleg is elismérteték azáltal, hogy a' nyugoti megyékben az utak készítésére fordítatik.“ — Valóban áldott rendszabály.

Galignani Messengere következő leveletközöl a' lengyel szélekről aug. 16ról: „Lengyelország belső állapotja szövevényesebb kezd lenni, az üldözések többesülnek. Alkalmat erre némi levél, vagy inkább kérelem adott Franciaországból, mellyben bizonyos szökevény engedelmet kér a' visszatérésre hazájába. Pasquevitsch, noha boszorkodék, fölolvassa a' levelet valamenyi jelenvolt előtt. A' levél benevolentiae captatio-n kezdődik, a' herceget Lengyelország szabadítójának v. mentőjének nevezi, diéséri igazgatását, melly bölcseséggel 's jogossággal teljes; ajálja neki, venné a' lengyel-király czimet föl, segedelmet igérvén v. inkább jószolván neki mind az országban, mind másutt. E' tuljáró hizelgés haragra lobbantá Pasquevitschet, 's megesküvék, hogy ha a' levélíró kézzé kerülné, kegyelem nélkül fölakasztatná. Azonban bármi őszinte volt a' hercegi helytartó haragja, Pétervárban az kevés hírelt nyert. A' titkos kémlet (Polizei) tudósítást küldött e' jelenésről oda, mint szinte Pasquevitsch maga is, a' levél odaesatlásával. Azonban az elsőbbi előterjesztés benyomása olly mély vala, 's a' dolgot az udvarnál olly rossz néven vették, hogy Rozniczki generalt, ki Konstantin alatt a' rendtiszttség fője volt, Varsóba küldötték, a' tábornagy (Feldm. Pasquevitsch) viseletét szorosán kifürkészni. Pasquevitsch szigorúságát 's rendszabályait megkettőzé, csakhogy a' császár bizodalomát ismét megnyerje. — A' rheimsi szövődolgozó is munkáikra visszatértek. A' szükség egyéb választást nem hagyja. Azonban ügyekezzenek mind kormány, mind gyárbirtokosok e' dolgozó osztály sorsán segíteni, nehogy megújuljanak azon zajgó jelenések, mellyek 14 nap óta nyugtalanították a' várost. — A' journal de Rouen bizonyos idő előtt egy levelezői cikket közle Parisból, mellyben Thiers minister arról vádoltaték, hogy a' börzén a' spanyol pénzkelettel kereskedett,

s arra
de Paris
nevében
pedig
némi pa
ur! E
ezennel
mellyet
Ön bar
nap elő
morút i
Ön azó
jon, —
viseljen
(Caláirva

A
bont 's
genesség
ment, a
nél 10
rusága
mint il
Ajada
neveze
Isőjén
javaslat
szóval
férjét a

A
ország
nyomta
rint a'
volna;
mondol
pillantá
polgárs
ban vis
Carlos
bül kiz
minden
ta. —
szárai
lük bek
tárra r
kamará
tett föl
ditvány
emberi
nyol tö
meritve
szág p
a' köv
megerő

s arra a' telegraphi hireket használta. A' journal de Paris fölhatalmazottnak nyilatkozék Thiers ur nevében az egész adatot hamisnak, a' beküldöt pedig gonosz rágalmazónak nyilvánítani. Erre némi párisi lap következő írást közöl: „Minister ur! Én vagyok a' roueni hirlap levelezője, 's ezennel nyilvánítom azt Önnek. Azon „quos ego“ mellyet Ön nevében szórnaak némi emberek, kik Ön barátjainak nevezik magokat, 's kik néhány nap előtt nyilvánították, hogy ha Ön azon nyomorút ismerné, ki Ön hírét megtámadni merészlé, Ön azóta már fölidézte volna, hogy elégtételt adjon, — nem engedéi hogy incognitomat tovább viseljem. Én minister ur csak parancsára várok, (aláírva) Eduard Degouve-Denuncques.“ —

P O R T U G Á L I A.

African gőzhajó sept. 3kán hagyta el Lissabont 's a' következő hireket hozza: D. Pedro regensségi kérdése mind a' két kamarán keresztül ment, a' követeknél 90 szóval 5 ellen, a' paireknél 10 > 3. Eanél fogva d. Pedro, leánya kiskorúsága alatt regenssül továbbra is megmarad, 's mint ilyen auguszt. 30kán tette le a' hitet az Ajuda palotában; sept. 1sőjén pedig 24 új pairt nevezett ki 's köztök gr. Portosantot. Ugyan sept. 1sőjén fordult elő a' követházban d. Pedro másik javaslata a' királyné férjhezadása iránt, 's 67 > 27 szóval elhatározott: hogy a' királyné leendő férjét a' regens maga választhassa meg.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A' Journal de Paris sept. 11kérül Spanyolországbul ezt közli: Bayonneban a' carlisták egy nyomtatott napitudósítást osztogattak ki, melly szerint a' praetendens Bergarat sept. 5kén bévette volna; azonban csak annyi igaz a' dologbul, hogy mondott nap az insurgensek Bergaraba egy szempillantásig beütöttek, de az őrizet és fegyveres polgárság által nem csekély veszteséggel nyomban vissza is űzettek. — Garelly javaslatát don Carlosnak és maradékinak a' spanyol trónöröklésbül kizáratása iránt, sept. 3kán a' procer-kamara minden jelen volt tag egyező akarattal elfogadta. — Kir. rendelésnél fogva a' praetendens jószágai sequestrum alul fölmentetnek, 's a' belőlük bekerülő jövedelem egyenesen a' statuskincstárra rendeltetik. — Aug. 2Skán a' procurador-kamarában 14 tag által aláírt indítvány terjesztett föl „a' jogok meghatározása“ végett. Az indítványt (ők kérelemnek nevezik) kísérő okok az emberiség elavulhatatlan jogaibul 's a' régi spanyol törvények betű-szerinti értelmébül valának meritve. Maga az indítvány ekép szól: „Az ország procuradorai kéri ö Főlségét: méltóztatnék a' következő czikkeket alaptörvények gyanánt megerősíteni: 1) A' személyes szabadság oltal-

maztatik és biztosittatik; következésképen nem kényszeríthetik semmi spanyol ollyast cselekedni, mire a' törvények nem kötelezik. 2) Szabadjában áll minden spanyolnak nyilvánossá tenni véleményét sajtó utján, a' nélkül hogy azt előbb censura alá terjeszteni szükség legyen; azonban iratáért felelős marad a' törvények előtt, mellyek e' szabadsággal visszaélést megfenyítik. 3) A' törvényben kilüözött eseteken és formán kívül egy spanyolt sem szabad üldözni, elfogni vagy házábul elhurczolni. 4) E' törvénynek visszaható ereje nincs. Semmi spanyolt rendkívüli biztosságok utján elítéltetni nem szabad, hanem csupán azon törvényszékek által, mellyek akkor is léteztek már, midőn bűnét, mellyről vádoltatik, elkövetettnek mondatik. 5) A' spanyolnak lakháza asyllum, mellyet megsérteni nem szabad, a' törvényben foglalt esetek, és forma megtartásán kívül. 6) A' törvény minden spanyolra nézve egyenlő; egyiránt oltalmaz, jutalmaz és büntet mindenkit. 7) Minden spanyol egyiránt juthat minden polgári és katonai hivatalra, 's különbséget nem tehet más mint érdem és ész-tehetség, de egyiránt viselje mindenki is a' status terheit. 8) Tartozik minden spanyol, a' cortések által szabad szavazás utján kivett adót, vagyonához képest reá esendő mérték szerint megadni. 9) Mindenkinék vagyona sérthetetlen, 's elkobzásnak (confiscatio) többé semmi helye. Alá van azonban vetve: a) törvény szerint kimondott büntetéseknek és kárhoztatásoknak; b) a' status javára fordításnak, hol azt a' közjó kívánja meg, de azon föltétel alatt, hogy reá nézve előbb az illető kárpótlást becsbiróság határozza meg és mondja ki. 10) Törvényhatóságok v. egyes hivatalbeliek, ha személyes szabadságot, vagy vagyont háborítanak, vétkes tettet követnek el 's felelősek érte a' törvény előtt. 11) A' ministerek hasonlóan felelősek: alaptörvények megszegéseért, egyes ember szabadsága és személyi biztosság vagy birtoki jog megsértéseért. 12) Város-katonaság állittassék mindenütt az országban, és szerkesztessék a' cortések által megállapítandó rend és szabályozás szerint.“ Ez indítvány septemb. 1sőjén igen nagy szótöbbséggel fogadtatott el, 71 levén mellette, 38 ellene. Azóta egy más nevezetes indítvány is ment a' kamarán keresztül: „a' kamara belső rendezésének maga a' kamara által történendő megállapítása“ iránt. Eanek 3ik pontjában ez mondatik: Ha a' kormány ön magának tulajdonitáná a' just, a' képviselő test belső rendezését megállapítani, a' nélkül hogy abban a' kamarának részt engedne: ugy a' nemzeti gyűlés elvesztené függetlenségét, 's nem lenne egyéb mint a' hatalomnak segédje a' helyett hogy egyik része. 3ik pont: a' most fenálló rendezés

azon tehetőségre nézve, melyet általa a' procuradorok és kamara gyakorolhatnak, szerfölött hiányos és lealacsonyító (depresivo). Ezt a' ministerium csupán ideiglenes ellátás képen alkothatta, 's fön kellett neki hagyni a' hatalmat, hogy az illető kamarák idővel magok magokat rendezhessék 's a' t.

Rodil táborából egyik tiszt ezt írja a' Timesben: D. Carlos a' merre megy mindenütt élénk örömmel fogadtatik a' lakosoktól; a' mi táborunk ellenben mindenütt zárt kapuk, ajtók és ablakokra talál, a' tartomány elpusztultnak látszik, 's ha kérdezősködünk a' carlista seregek holléte, mozdulati 's a' t. felől, a' lakosok csak vállat vonítanak, 's „nem láttuk, nem tudjuk“ feleletükkel be kell érünk. Rodil e' körülmények közt ijesztséssel akarja a' népet megzabolázni; Aranzazuban a' barátok klastromát boszujának áldozta föl. E' klastromot mintegy százig menő barát lakta, 's épületeik az insurrectionnak sokáig köz pontul szolgált. Bor és ededel mindég volt elég mennyiségben a' felköltek számára, lópor és hadiszerek rakásostul, és fegyverek készítésére a' csiszárok örökös munkában. Mintegy hetvenen e' barátok közül jókor kitakarodtak a' klastrombul, 's az insurgensekhöz csatlakoztak; harmincz otthon maradt, jobbjára öreg és erőtelen fraterok. Rodil 17kén estve megérkezvén a' klastromhoz, megparancsolá ez otthon maradtaknak hogy tüstént kitakarodjanak a' klastrombul; ők engedelmeskedtek, 's fölszedvén a' szent ereklyéket 's edényeket, 's vállaikra rakván a' boldogságos Szüz nagy faragott képét, mindnyájan kiköltöztek a' gyönyörű épületből, mely azonnal fölgyújtott 's égett egész éjszaka; a' lángokat messze vidékekrül is leheté látni. D. Carlos egyébiránt annyira kergettetik, hogy egy óra hosszig se maradhat egy helyben magát kipihenhetni; 24kén pedig futtában a' lórul is leesett 's magát erősen megsértette, de azért még ugyan az nap hallgatott misét egy magas sziklacsucson az erdőben. Serege igen kezd apadni, mindenféle szökdösnek töle a' kiállhatlan éhség miatt.

A M E R I K A.

A' Boston-Morning-Post aug. 13án így írja le a' Charlestownban, Boston mellett történt (s általunk már röviden említett) zavargást: „Már néhány nap óta szárnyalt Charlestownban és vidékén azon hír, hogy bizonyos fiatal leány 's ujoncz-apácza tartaték a' fejdelem asszony által a' klastromban bezárva, vagy tán az élők közül is kitorültetek, minthogy atyafijai minden keresés kutatás daczára sem találhattak rá. Erre nagy izgás támadt Charlestownban, és fenyegetőzni kezdének, hogy a' klastromot meggyújtandják; mi azonban kevés hitelt nyert, míg aug. 11én este 10 órakor hirtelen nagy pór-üveg a' klastro-

mot körül nem kerité, kiáltozva: „Adjátok ki a' főfigurát!“ (melly nevezettel a' fejdelem asszonyt értették.) E' csoport a' lakóknak időt engede válaszra, mely közben kivánságát teljesítse, vagy különben fenyegetéseit végrehajtsa. A' klastromban 12 apácza 's 57 nő-növendék volt. Ez utóbbiak közül az első jelentésre csaknem valamennyi elájult, 's nem jöttek előbb magokhoz, míg a' hírnökök azon fenyegetést hozák meg, hogy a' klastromot az apáczákkal együtt fel fognák pörkölni. A' klastromi nők ekkor hirtelenséggel a' mi drágaságot összeszedhettek, fölkapák, 's azokkal a' kertbe szöktek. A' póresapat azalatt készületeket tön a' fölgyújtásra. Mihelyt a' klastrom megürült, égő szurkos szövétnekekkel a' klastromra rohantak 's azt husz külön ponton meggyújtották, 's egyúttal az ablak-függönyökbe is tüzet szórtak, honnan a' klastrom belsője egy percz alatt lángba borult. A' szerenesetlen apácza a' kertből a' szomszéd földekre 's házakba valának kénytelenek menekedni. A' pórság a' kertben levő klastromi sirboltra rohant, abban a' kopersókat feltörte, de a' keresett személy holttestére nem talált. A' sirboltnban találkozó holt temeket azonban semmi bántalommal sem illette. A' klastrom éjjel 11 óra felé gyújtott meg. A' bostoni feeskendők csakhamar ott termének ugyan, de a' pórság, mely számra 4000 főbül állhatott, az oltást meg nem engedé. Nem is nyugottak addig, míg a' főépület a' kápolnával 's mellék épületekkel, sőt a' kertész lakkal együtt hamuvá nem lett. Az apáczáktól és növendékektől azon csekélységet is, mit magokkal vihettek, elragadták 's a' tűzbe hányták. Honnan szegényeknek semmijök sem maradt egyéb, mint a' mi testükön vala. Miután az égés megszűnt, a' még tüzes üszköket rakásra hányták, 's diadal-tüzet élesztének belőlök. A' növendékek nagyobb része protestans vallásu volt, 's közülök számosnak még atyafijasines közelben. Honnan helyzetök sajnálatra méltó. Aug. 12kén a' mayor és a' legelöbbkelő lakosok gyűlést tartottak, melyben elhatároztaték, hogy a' gyújtók és részesek büntetésre vonassanak. Azonban nehéz lesz azokat kitudni, mert az egész csoport be vala burkolva, ábrázatjok füstve volt, 's némelyek még indus módra tatówirozva is. A' kárt 20,000 dollárra teszik. 10—12 klavir 's hárfa, melyek közül egy 500 dollár értékű (1000 pen. f.) 's öt gitár égett el. —

A' charlestowni zajongással egy időben, Philadelphiában, Pensylvania fővárosában is történtek hasonlók. Aug. 12kén némi fiatal emberekből álló társaság a' teketék játékhelyéről ütlegekkel utasítatának vissza. Estve mintegy 300 fiatal ember csődült össze, számosan közülök bottal fegy-

verkez
gerek
alatt n
ták, m
lóságos
lan vo
hantak
ban sz
részlet
ra, ho
készül
izgató
élénkel
tisztse
gák sú
bek kö
nebona
lakik,
dül mu
alatt e
megrom
kok, p
tudni:

Ba
aug. 2
gyassa
olvasha
dik né
nézve
végre h
a' most
szükröl
mára v
— A' m
bad a'
rendtis
módja
utazhat
tetési p
megrót
elédéz
az illet
hogy h
az egy
ló az i
sem tu

N
réséről
régen
apadta
helyen
kott le
kis nyi

verkezve, 's azon épület elé gyűltek, hova a' né-
gerek játékra szoktak összegyűlni. Kevés perc
alatt megtámadták a' házat, 's fenekestül földül-
ták, mire a' négerek 's e' fiatal emberek közt va-
lóságos ütközet támadt. A' győzelem bizonyta-
lan volt. A' fiatal emberek erre más épületet ro-
hantak meg, hol négercsalád lakott, mely azon-
ban szerencsére még megszabadulhatott. E' me-
részletek után szőjjel terült a' csoport azon utcák-
ra, hol a' négerek laknak, 's új erőszakosságokra
készülének, midőn a' rendtisztség a' vezéreket 's
izgatókat elfogdosni kezdé. Ez jeladás volt még
élénkebb ellenszegülésre 's harcra „Le a' rend-
tisztséggel“ kiáltozván. Azonban noha a' rendszol-
gák súlyosan szenvedének, 18at a' legdühöngőb-
bek közül még is elfogának. Másnap estve e' ze-
nebona megújult. Minden házat, hol négercsalád
lakik, megrohantak, 's minden négert, ki egye-
dül mutatkozik, összeverték. E' második zajgás
alatt egy presbyterianus egyházat is keményen
megrongáltak, mely négerközségé volt. Az ablak-
ok, padok, szőszék, minden összezúztatott. Nem
tudni: veszté-e valaki életét.

NÉMETORSZÁG.

Badenben kiadott nagyhercegi rendelés 1834
aug. 26ról megtiltja, hogy censori hézagok ha-
gyassanak a' nyomtatásban. — A' berlini újságban
olvashatni: „Mi következése lenne, így kérdezk-
dik némi nyilvános lap a' pótlék cikkelyekre
nézve a' négyes szövetséghez, mi következne
végre belőle, ha azon kormányok és statusok, mellyek
a' mostani spanyol kormányt el nem ismerik, ré-
szükről hajókat küldenének, hogy a' királyné szá-
mára viendő minden segélyt is föltartóztassanak?“
— A' müncheni tanulósg nagy részének nem sza-
bad a' szünetek alatt elutazni. Az elutazók formális
rendtisztségi „engedelmet“ nyernek arra annak
módja szerint, szinte csak illy engedelem mellett
utazhatni a' belföldön is. Ezen félév végén a' bü-
ntetési próbatételek is divatba jöttek. E' végre a'
megrótt tanulók az egyetem tanácsa által véletlen
eléidézettek, 's kikérdeztetvén, ha nem jól feleltek,
az illető hatóság által a' szüléknek tudokra adaték,
hogy ha fíjok a' jövő próbatételen sem felelne jól,
az egyetemből ki fog zárani. Ha pedig a' tanu-
ló az idéztetésre meg nem jelenne, 's alapos okot
sem tudna adni, egy évre kizáratik.

OLASZORSZÁG.

Nápolyból aug. 30. A' Vezuv rettentő kitö-
réséről következő részleteket beszélnek: „Mitől
régén féltünk, megtörtént. Már több hét óta ki-
apadtak a' kutak Resinában, Ottajanóban 's több
helyen a' Vezuv tövében; mi csalhatlan jele szo-
kott lenni a' közel kitörésnek. Vasárnap aug. 24.
kis nyílás látszott a' hegy közepén, mellyből no-

ha sebesen futó de csekély tűzfolyam omlék Bosco
tre case felé. Egyszersmind nagy zörgés, buzgás
hallatszék a' hegy belsejében, 's a' remeteség fe-
lé még más két vagy három tűzfolyam indult meg.
Hétfőn 25én a' rohanásszünni tetszék, de követ-
kező napon félelmes módra változék meg az egész
jelenés. Már 1828 óta új tölcser támadt a' hegy-
ben, melly az 1822ki kitörés által támadt üre-
get lassankint betöltötte, 's végre a' régi tölcse-
ren 200 lábnyira emelkedék túl. E' kis Vezuv
26án reggel félelmes recsegéssel beomlott, 's he-
lyébe hatalmas fekete felhő kerekedék, melly
mindig magosabbra nyulván, a' napot elhomályo-
sítá, 's a' környéket Nápolyig vékony átható ha-
mesővel lepé el. Az uszó tömeg, melly a' meg-
szükült üregben megszorult, utat keresé magá-
nak, 's azt a' hegy közepén, csucsától három
migliára találta föl. Leirhatlan dühhel tódula ki
ezen új nyíláson a' tűzfolyam, 's három óra alatt
hat migliát haladt, utjában erdőket, kerteket, 's
házakat rontott. 27én e' tűzfolyam már 15—18
láb magas lett, szélessége fél óranegyed. Ottaja-
no hg. mezőlaka, mellyben ugyan az nap reggel
még bizonyos angol asszonyság rajzola, estve már
alkatlan omladékká lett. St. Giovanni kis falu, melly
mintegy 80 házból áll, nincsen többé. Capo-
sectóban és Torcinóban száz lakásnál több égett
össze. 28án a' rohanás még félelmebb lön. Sca-
fati és Sarno lakosai minden perczen várták az
iszonyu vendéget. Hat tűzfolyam fenyegeté egy-
szerre Torre dell' Annunciatát, Bosco tre casét,
és Bosco Realét. A' rémülés közös volt, de 29én
egyszerre alább hagyott a' rohanás hevessége, 's
Attajanc és Mauro lakosai újra szabadon kezdé-
nek lélekezni. A' kárt 1,300,000 frankra teszik
Mint hogy a' tűzfolyamhoz veszély nélkül lehe-
tő közelíteni, számos néző legelteté szemeit e' ré-
mitő de fölséges látványon, 's nemcsak előkelők,
de polgárok, parasztok, asszonyok, sőt gyerme-
kek is. Milly visszás vala az ellentét a' kétségig
megrémült lakosok jaj veszéklő kiáltása közt, kik
egy perczen elvesztendők valának csekély hol-
mijöket, egyetlen reményöket az úgy is borús jö-
vendőre nézve, — 's a' számárhajtók vad, majdnem
gúnyos dallásaik, 's lármájik, 's néhány katona
vad kedve közt, kik nem elégülvén meg a' roha-
nás okozta kárral, több helyen tüzet rakának,
hogy, mit Vezuv megkiméle, vandal dühhel dúl-
ják föl. —

A' francziak kiköltözésére nézve Anconából
sept. 6ról azt hirlik Turinból, hogy a' franczia 's
ausztriai kormány abban egyezett meg: biznak a'
pápára, mikor fogja czélszerűnek tartani, hogy a'
franczia őrizet Anconából kitakarodjék, 's azt a'
római hatóságoknak át adja. E' kitakarodástól

függ azután az ausztriaiaké is az egyházi birodalomból. Mire nézve a' pápára bizaték meghatarozni, mikor ohajtandja az idegen sergek kitakarodását birodalmából, minthogy eddig azok jelenléte tartotta fön a' belső csöndet. — Francia lapok következöleg irnak d. Miguelről, Parmából aug. 25-ről: „D. Miguel aug. 23kán érkezett Lemos general és a' lissaboni érsek társaságában ide. A' „rák“ vendégházban szálltak meg. Alig terjedt híre, már is nép-csoport gyüle a' vendégház elé, 's a' nagy-hírú utas után jára, midön ez a' város nevezetességeit nézegette. Estve 7 órakor, midön tovább utazásra kocsiba ült, fütöléssel 's bögéssel fogadák. Azon szándékkal, hogy Reggióból a' római országutra térhessen, a' Mihály kapu felé hajtattott, de megfordult, 's a' sz. keresztü kapun hagyá el a' nem vendégszerető várost, hogy Bolognát és Flerenczet kikerülje. Szornyú lárma kísérte őt indulásakor, 's kocsijába sárral dobáltak. (Diario di Roma sept. 6.) Sept. 4kén reggel érkezett Majlandból don Miguel Rómába. Másnap a' quirinallakbament, hogy ott ő Szentségét meglátogassa. —

SCHWEIZ.

Schweizban az országgyűlést régiszokás szerint fényes lakoma rekeszté, mellyen mintegy száz vendég — jelesül a' tiszteletbeli követe, a' schweizi kancellaria, a' kantoni hatóság, tanítók 's egyebek — jelentek meg. A' palaczkok körül, mint valaha, fölmelegültek a' schweiziak szívei. A' vendéglő szövetség-elnök az első áldomást a' schweiziak örök iratlan szövetségére mondá, 's a' hűsögre mind béke mind háboru és szükség idején. Hosszu szünet után Uri követe, minthogy Bern nyelvét szerénység látszék tartóztatni, visszaköszönté azt a' főhelyre és a' szövetség-elnökre. Erre Schnell ur kele föl, 's azon megjegyzést tevé, hogy e' barátságos lakomától száműzetni kíván minden szertartást, 's csak azért nem akara első fölszólalni, megköszönvén Zürich által fogadtatását, mondá, mindenhonnan csak egyességet javaslanak, de az arra vezérlő módról hallgatnak. Ő részéről az által hiszi az egyességet megalapithatónak, ha mindenki kimondja, a' mi szívében van, — egymást őszintén oktatra. Aldomását a' haladókra, meggondolókra, 's valamennyi schweizi-

ra köszönté el, kik testvéreleg nyujtják egymásnak kezöket. Laharpe azon három régi kanton egészségére ivott, mellyek Schweiz szabadságát 50 csatában vivák ki. Sok meghasonlás hintetett el a' honban, de bizonyosnak hiszi, hogy a' veszély idején annak semmi nyoma sem leend.

GÖRÖGORSZÁG.

Naupliából aug. 10röl jött levél (az Allg. Zban.) azon reményt fejezi ki, hogy a' még hátralévő kormányási idő, Otto király nagy koráig — 10 hónap — csöndesen folyand le. Majnában nyugton vannak ugyan, de a' kormány seregei nyavalyások. — Aug. 9kén nyujtottaát a' francia követ Otto királynak a' francziák királya nevében a' becsület rend nagy keresztjét. Ez ünnepélyes fogadáson a' kormányáság valamennyi tagja, ugy szinte az egész diplomatai kar jelen volt. Azonban szembe szökött, az orosz követnek abból kimaradta. Katacasi ur, az orosz követ, mielőtt Kobell statustanácsos, és KlENZE titkos tanácsos elérkezett, egy nappal előbb elutazott Naupliából, hitvese elibe, noha, mint hirlik már közleményből tudta, hogy az új kormányási tagok közelitének. A' király ép egészségben van, 's az egészségi állapot e' nyáron átaljában igen jó. Beteg kevés van, 's a' hűség csak egyszer szállott 27 fokig R.

ELEGYHIREK.

A' cholera Stockholmban is kiütött, de Gothaburgban már szünni kezd. — Aug. 31kén holt meg Göttingában Harding tanácsos, jeles csillagász, különösen Junó fölledezéséről ismeretes. — A' Münchenben Utzschneider titkos tanácsosnál készült új achromatikus óriási messzecső föllállítására mint mondják, új csillagásztorony fog forgó födéllal építetni, vagy legalább a' már fönlálló csillagásztorony mellé, a' közel Bogenhausenben, valami más épületet tesznek. Ezen új óriás-csőve Utzschneider urnak ki most a' st. pétervári csillagásztorony fölkészítését viszi, körletre (Umfang) nézve hasonló ama' nagy csőhez, mellyet Fraunhofer a' dorpáti egyetemhez küldött; az naprendszerünkben a' világtetek felszine' vizsgálatára van szánva, mig a' többi óriás csövek különösen az álló-csillagok bővebb vizsgálatára használtatnak.

A' gabona pesti piaczi ára sept. 23kán 1834:

sz. m. válgar	legjobb	közép	csékély	pozs. m. válgar	legjobb	közép	csékély
Tisztabuza	123 $\frac{1}{2}$	113 $\frac{1}{2}$	106 $\frac{3}{4}$	Zab	73 $\frac{1}{2}$	70 $\frac{3}{4}$	66 $\frac{3}{4}$
Kétszeres	106 $\frac{3}{4}$	100	93 $\frac{1}{2}$	Köles	—	—	—
Rozs	96 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{3}{4}$	Köleskása	—	—	—
Arpa	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{3}{4}$	—	Kukoricza	96 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{3}{4}$

Pénzkelet:

Hécs septemb. 15dikán középar pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	99	1834 ^{ki} statusköles.	546 $\frac{3}{4}$
„ 4 pC.	88 $\frac{1}{2}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	45 $\frac{3}{4}$
„ 1820 ^{ki} köles.	203 $\frac{3}{4}$	Bankrészevény	123 $\frac{3}{4}$
„ 1821 ^{ki} „	137 $\frac{1}{2}$	Cs. arany pCt. agio	—

Szerkozteti Helmezy.

Nyomatja Landerer.